

Simulatorkurs för lotsningsverksamhet

Bengt Malmberg och **Henrik Nordlund** har deltagit i en utbildning för simulatorinstruktörer i Otnäs 30.5 till 1.6. Från 1.7.2011 träder en ny lotsningslag i kraft som tillåter att en del av övningsfärderna i Finlands och Ålands farleder kan utföras i simulator. För att kunna bedriva en sådan simulatorträning krävs en genomgången instruktörskurs för utbildare, certifiering av simulatorhårdvara och ett kursprogram som täcker bl.a. regelverk, fartygsmanöveregenskaper samt ruttplanering. Farleder, fartygsmodeller och kursprogram ska ha en av Trafiksäkerhetsverket godkänd standard. För sjöfartsprogrammet är målsättningen att certifiera farledsavsnittet Marhällan - Mariehamns hamn under hösten. Från hösten börjar även en utbyggnad av den visuella delen från Föglö mot Åbo och denna del ska certifieras senare.

Den tre dagar långa instruktörskursen var fullspäckad med information. Största delen av tiden gick till att under ledning av lokala lotsåldermän gå igenom alla hamnar och tillhörande farleder runt Finlands kust samt i Saimen för att samla in lokalkännedom. Under resterande tid gavs föreläsningar om bl.a. farleders uppbyggnad, sjökort, isbrytarverksamhet, hamnbogsering och sjötrafikledning (VTS). Kursen avrundades av en föreläsning om olyckor i samband med lotsningsverksamhet. Föreläsningen hölls av **Martti Heikkilä** från Centralen för undersökningar av olyckor (OTKES) samt av **Matti Sorsa**, flygkapten och ledande psykolog från Pilot Select Oy.

En fascinerande del av kursen var presentationen av farlederna i Saimen. Förutom att det finns långa lotssträckor så är det också väldigt trångt på de flesta ställen. Vanliga inslag i vardagsrutinerna var handhavande av olika bank- och interaktionseffekter i trånga passager samt noggrann övervakning och planering av färden eftersom det är vanligt med 1,5 kilometer långa timmersläp som man inte kan möta på alla ställen. En annan intressant aspekt inom olycks- och haveriutredning var att man numera i högre grad skulle ta fasta på det som gått bra istället för att till största delen utpeka det som gått fel.

I det stora hela så är det en intressant väg Finland väljer genom att tillåta och utveckla simulatoranvändning inom lotsning. Något liknande finns veterligen inte i Sverige. Simulatormiljön tillåter övning av situationer som inte kan utföras i verkligheten såsom hantering av instrumentfel av olika slag samt hanterande av komplicerade trafiksituationer. För Högskolan kommer färjerederiernas linjelotsar att vara potentiella kunder och vårt huvudverksamhetsområde ligger mellan Ålands hav och Skiftet.

Bengt Malmberg, överlärare